

Vestland
fylkeskommune

Fritidserklæringa Vestland

- Noregs første regionale fritidserklæring

Frivillighetskonferansen 27.september

- Ingeborg Wåge Møgster, Vestland Ungdomsutval

Frivilligkonferansen
28. september 2024

Utvikling av erklæringa

- Politisk vedtatt i fylkesutvalet.
- Ei arbeidsgruppe med representantar frå Vestland ungdomsutval, Vestland idrettskrets, Vestland frivilligsentralar, ALLEMED og fylkeskommunen jobba fram erklæringa.
- Statsforvaltaren, KS og regionale frivillige paraplyorganisasjonar vart invitert med.
- Fylkesting for ungdom i 2024 kom med innspel til erklæringa.
- Fritidserklæringa vart signert under Frivilligkonferansen Vestland i september 2024.

Unge si deltaking

Ungdata Vestland 2024:

- 83 % i 5.-7. klasse, 62 % i ungdomsskule og 45 % i vidaregåande skule er med i ein organisasjon.

Barnefamiliepanelet Vestland 2022:

- 90 % mellom 6 og 15 år i Vestland er med i ein fast organisert fritidsaktivitet.
- Sosiale skilnader påverkar deltakinga.

Verdien av universell utforming, Proba samfunnsanalyse 2025:

- 4,1 % opplever barrierar grunna manglande universell utforming.
- 18,5 % i gruppa med funksjonsnedsetting opplever uu-barrierar.
- Manglande uu påverkar deltaking i fritidsaktivitetar.

Barrierar for deltaking

Seks barrierar for auka deltaking blant barn og unge:

- Kjennskap
- Tilgjengelegheit
- Tid
- Kultur og språk
- Økonomi
- Oppfølging

(Frivillighet Norge sin rettleiar for auka deltaking)

Ulike barrierer som ungdommane ser

☐ Transport

- *Går ikkje buss*

- ✓ Foreldre må køyre

☐ Dårleg tilrettelegging

- Ulikt tilbod

- ✓ Urettferdig fordeling

☐ Pengar

- Fattigdom

- ✓ Utestenging

☐ Feil/for få tilbod

- Reise langt

- ✓ Krever for mykje

☐ Foreldre

- Seier "Nei!"

- ✓ Strenge rammer

Kva må til for å delta på fritidsaktivitetene?

124 responses

Kva meiner ungdom må gjerast

Gjer større insats for å inkludere alle

Universell utforming

Fritidskort

Fleirbrukshall

Holdningsendring

Fleire frivilige

Meir kollektivtransport

Eit
kollektivtransporttilbo
d som koresponderer
med engasjement

Sammarbeid på tvers
av kommunane

Gratis tilbod

Uorganiserte
møteplassar

Utleige av utstyr

Gangen i ALLEMED

- Gruppediskusjon
- Problem
- Løysingar

KJØREPLAN: ALLEMED-SAMLING FOR UNGE

PLANLEGGE & INVITERE

- ✓ Hvor og når skal vi ha samlingen?
- ✓ Hvilket utstyr trenger vi?
- ✓ Hvem skal inviteres og hvem har ansvar?
- ✓ Kjenner vi en voksen vi kan få med på laget?

1 VELKOMMEN! HVA SKJER?

Tid: ca 15 min

Velkommen! Hvem er vi og hvorfor er vi her?
Ta en navnerunde! I dag skal vi:

- ✓ Lære om hvorfor ikke alle barn og unge deltar i fritidsaktiviteter
- ✓ Sammen finne løsninger og idéer til hvordan ALLE kan bli med
- ✓ Gi løsningene og idéene videre til voksne som jobber med dette

Mål: Bli klar over hva som faktisk trengs for å være med på en fritidsaktivitet.

I fellesskap: Isfjellet (10 min)

Man kan tenke på fritidsaktiviteter litt på samme måte som et isfjell. De ulike aktivitetene er det vi ser av isfjellet, mens alt det som egentlig trengs for å delta er det som skjuler seg under overflaten.

2

HVORFOR ER IKKE ALLE MED?

Tid: ca 20 min

Mål: Snakke om grunner til at ikke alle barn og unge får være med på fritiden.

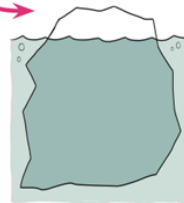
Gruppearbeid (10 min)

1. Hver gruppe får 2-3 ALLEMED-caser som beskriver grunner til at ikke alle er med
2. Hver gruppe velger ut den casen som de synes er viktigst
3. Svar på spørsmålene (noter underveis!)

I fellesskap (10 min)

Hva har vi svart på spørsmålene? Noter stikkord fra diskusjonen (på f.eks. tavle eller Padlet.com). Kan vi komme på flere ting som vi ikke har snakket om?

Hvilke fritidsaktiviteter vet vi om?

Hva må til for å delta på aktivitetene?

3

VÅRE LØSNINGER & IDÉER

Tid: ca 25 min

Mål: Finne ut hva vi mener må til for å få alle unge med i fritidsaktiviteter!

Gruppearbeid (10 min)

Alle gruppene får oppgaven "Våre idéer". Gruppene diskuterer spørsmålene og skriver ned sine løsninger og idéer.

I fellesskap (15 min)

1. Hvilke ideer og løsninger har vi kommet fram til?
2. Skriv opp alle løsningene - så konkret som mulig!
3. Hvordan kan vi få det til? Diskuter sammen!

Takk til alle som var med
- sammen gjør vi en forskjell!

HVA SKJER ETTERPÅ?

Samle løsningene og idéene deres og gi de videre til de som jobber med og engasjerer seg for barn og unges fritid der dere bor - alle innspill er viktige!

Kvifor er fritidserklæringa viktig for ungdomsutvalet?

«Viser til fritidserklæringa Vestland»

ALLEMED

- ALLEMED - nasjonal dugnad for å bidra til at alle barn og unge kan delta i fritidsaktiviteter.
- ALLEMED Ung er eit verktøy av og for unge for å få ALLE MED i organiserte fritidsaktiviteter.
- ALLEMED-verktøya kan brukast i arbeidet med fritidserklæring.
- www.allemed.no

ALLEMED

Auka deltaking – politiske dokument

- ***Alle inkludert!***

Regjeringa sin Handlingsplan for like moglegheiter til å delta i kultur-, idretts- og friluftaktivitetar, 2024-2026

- Handlingsprogram for folkehelse Vestland
 - Innsatsområde 5. Barn og unge – livskvalitet og psykisk helse
- Regional plan for kultur Vestland 2023-2035
 - Hovudmål: Alle skal kunne delta, oppleve og skape

Fritidserklæringa Vestland

- **Visjon:** Alle barn og unge skal kunne delta jamleg i minst éin organisert fritidsaktivitet i lag med andre.
- **Verdiar:** Inkludering – samarbeid – fellesskap – medverknad
- Byggjer på FN sin konvensjon om barn sine rettar, artikkel 31, som handlar om at alle barn har rett til å delta i leik, kulturliv, kunstnarisk verksemd og fritidsaktivitetar

Fritidserklæringa Vestland

Fritidserklæringa Vestland

Fritidserklæringa Vestland er signert av Vestland fylkeskommune, Vestland ungdomsutval, KS Vestland, Statsforvaltaren Vestland,

Vestland musikkråd, Vestland idrettskrets, Vestland Innvanderråd, Vestland Frivilligsentralar, Vaksenopplæringsforbundet Vestland, Funksjonshemmedes fellesorganisasjon (FFO) Vestland, Samarbeidsforumet Av Funksjonshemmedes Organisasjoner (SAFO) Sørvest og Nordvest og Forum for Natur og Friluftsliv Hordaland og Sogn og Fjordane

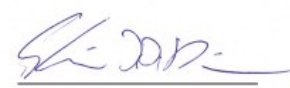
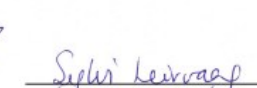
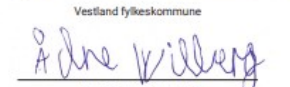
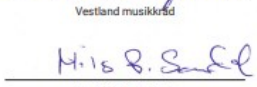
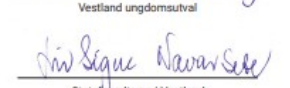
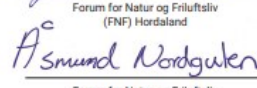
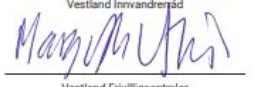
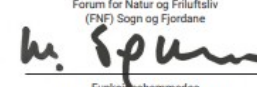
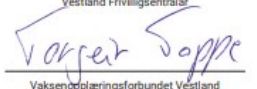

Fritidserklæringa Vestland

Fritidserklæringa bygger på FN sin konvensjon om barn sine rettar, artikkel 31: LEIK OG FRITID Barnet har rett til kvile, fritid og leik og til å ta del i kunst og kulturliv.

Vi er einige om og vil jobbe i lag for at alle barn og unge skal kunne delta jamleg i minst éin organisert fritidsaktivitet i lag med andre.

Bergen 28. september 2024

 Vestland fylkeskommune	 Vestland musikkråd	 SAFO Sørvest og Nordvest
 Vestland ungdomsutval	 Vestland idrettskrets	 Forum for Natur og Friluftsliv (FNF) Hordaland
 Statsforvaltaren i Vestland	 Vestland Innvanderråd	 Forum for Natur og Friluftsliv (FNF) Sogn og Fjordane
 KS Vestland	 Vestland Frivilligsentralar	 Funksjonshemmedes fellesorganisasjon (FFO) Vestland
	 Vaksenopplæringsforbundet Vestland	

Mål:

- Fritidsaktivitetane skal vere opne, trygge og inkluderande.
- Vi skal jobbe for å fjerne barrierar for deltaking, både fysiske og psykiske.
- Fleire arenaer for fritidsaktivitetar skal vere universelt utforma.
- Vi skal sørge for at kostnadene blir låge, slik at økonomi ikkje hindrar deltaking.
- Alle barn og unge skal kunne finne ein aktivitet dei trivst med.
- Barn og unge skal kunne utvikle seg og oppleve meistring gjennom fritidsaktivitetar.
- Vi skal sikre barn og unge sin medverknad i utviklinga av fritidsfeltet.

Vi er derfor enige om

- å jobbe for at alle barn og unge skal kunne delta i fritidsaktivitetar saman med andre
- å ha inkludering i fritidsaktivitetar som mål og tiltak i organisasjonen sine planar, strategiar og opplæringstiltak
- å jobbe for gode tilskotsordningar for inkludering, og dele informasjon om desse
- å bygge ned barrierar for deltaking gjennom universell tilrettelegging av fritidsarenaer
- å gjere det enkelt å komme seg til fritidsaktivitetar, uavhengig av kvar ein bur
- å ha møteplassar som er opne for alle barn og unge
- å opne opp for auka og gratis bruk av offentlege lokale for frivillige organisasjonar
- å dele informasjon om aktivitetstilbod og formidle gode idear og eksempel på inkluderande fritidsaktivitetar
- å sikre at alle barn og unge har god og trygg tilgang til nærtuområde
- å invitere barn og unge til å medverke i utviklinga av fritidstilbod
- å fremje og støtte lokale organisasjonar og kommunar sitt arbeid med lokale fritidserklæringar
- å samarbeide for å nå måla i fritidserklæringa på tvers av sektorar og organisasjonar

Samarbeid for å nå måla

FN sitt berekraftsmål nr. 17 «Samarbeid for å nå måla» skal ligge til grunn for arbeidet med Fritidserklæringa Vestland. Vi vil styrke samarbeidet mellom frivillig, privat og offentlig sektor gjennom visjonen om å inkludere alle barn og unge i fritidsaktivitetar.

Organisering og oppfølging av Fritidserklæringa Vestland:

- **Erklæringsgruppa:** Partane som har signert Fritidserklæringa Vestland gjennomfører eit årleg møte for å følgje opp intensjonane i erklæringa og diskutere årlege handlingar og tiltak. Partane skal sette rammer og gje retning for oppfølging av Fritidserklæringa og forankre dette i eigne verksemdar.
- **Samarbeidskomiteen for frivilligheit** i Vestland har Fritidserklæringa Vestland som eit fast punkt i møta.
- **Vestland fylkeskommune** er sekretariat for arbeidet med Fritidserklæringa Vestland.

Kva skjer vidare?

- Internt arbeid i alle organisasjonane
- Friluftslivets år 2025
- Brev til kommunane i Vestland med oppmoding om å lage lokal fritidserklæring
- Møte mellom partane sine leiarar 23. mai 2025
- Fylkeskommunen skal vedta tiltaksplan for oppfølging av Fritidserklæringa Vestland
- **Vi treng innspela dine til det vidare arbeidet med Fritidserklæringa!**

Lag lokal
fritidserklæring!

Takk for meg!

<https://vestlandfylke.no/fritidserklaring>

Fritidserklæringa
Vestland